

การเปลี่ยนแปลงระดับน้ำตาลในกลุ่มเสี่ยงเบาหวาน IFG ระหว่างกลุ่ม DPAC plus และ Routine Practice คลินิกส่งเสริมสุขภาพ ศูนย์อนามัยที่ 1 เชียงใหม่
The Change of Blood Glucose Level in IFG Patient between DPAC Plus and Routine Practice Group at Health Promotion Clinic, Health Promotion Center Region 1 Chiang Mai

ศุภฤกษ์ สือรุ่งเรือง, วิทยาพร เตชะสรรพัต, กัลยา อัจฉานานนท์
ศูนย์อนามัยที่ 1 เชียงใหม่ กรมอนามัย

โรคเบาหวาน เป็นปัญหาสาธารณสุขที่สำคัญของประเทศไทย เนื่องจากความชุกของโรคปี พ.ศ.2552 และ 2557 มีแนวโน้มเพิ่มสูงขึ้นเรื่อยๆ จากร้อยละ 6.9 เป็น 8.9 มาตรการป้องกันการเกิดโรคเบาหวานในกลุ่มเสี่ยงโรคเบาหวานเป็นอีกหนึ่งกลยุทธ์ที่สำคัญ ในปีงบประมาณ 2560 คลินิกส่งเสริมสุขภาพ ศูนย์อนามัยที่ 1 เชียงใหม่ ได้พัฒนารูปแบบ DPAC plus โดยเน้นการปรับพฤติกรรมด้านการกินและกิจกรรมทางกาย โดยบูรณาการกับงานประจำ (Routine Practice)

การศึกษานี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อเปรียบเทียบการเปลี่ยนแปลงระดับน้ำตาลในเลือด FPG (Fasting Plasma Glucose) ของกลุ่มเสี่ยงโรคเบาหวาน IFG (Impaired Fasting Glucose) ระหว่างผู้ที่เข้าร่วมกระบวนการ DPAC plus และ Routine Practice โดยศึกษาย้อนหลังเชิงวิเคราะห์ (Retrospective analytic study) ใช้ฐานข้อมูลและเวชระเบียนผู้ป่วยนอก คลินิกส่งเสริมสุขภาพ โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพ ศูนย์อนามัยที่ 1 เชียงใหม่ ระหว่าง ธันวาคม 2559 ถึง กันยายน 2560

กลุ่มเสี่ยงโรคเบาหวาน IFG ที่เข้าเกณฑ์ในการศึกษา 295 ราย ผู้รับบริการส่วนใหญ่เป็นเพศชาย และมีอายุเฉลี่ย 57.51 ปี ค่าเฉลี่ยดัชนีมวลกายอยู่ในกลุ่มท้วม ระดับความดันโลหิตอยู่ในเกณฑ์ปกติ ข้อมูลพื้นฐาน พฤติกรรมการสูบบุหรี่ ดื่มสุรา ระดับความดันโลหิต และระดับน้ำตาลในเลือด ไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ รวมถึงการเปลี่ยนแปลงระดับน้ำตาลในเลือดของทั้งสองกลุ่มไม่มีความแตกต่างทางสถิติเช่นกัน

การเปลี่ยนแปลงของระดับน้ำตาลในเลือด FPG ของกลุ่มเสี่ยงโรคเบาหวาน IFG โดยรวมอยู่ที่ร้อยละ 61.36 การถอดบทเรียนจาก Routine practice เป็นสิ่งที่ควรทำเพื่อพัฒนากระบวนการ DPAC plus ที่เหมาะสมกับบริบทเฉพาะของผู้รับบริการกลุ่มเสี่ยงต่อไป

The Change of Blood Glucose Level in IFG Patient between DPAC Plus and Routine Practice Group at Health Promotion Clinic, Health Promotion Center Region 1 Chiang Mai

Diabetes is one of the most important public health problems in Thailand. The prevalence of the disease has increased from 6.9 per cent in 2009 to 8.9 percent in 2014. Strategies towards modifying health behaviors among pre-diabetes should be conducted in order to prevent or delay its occurrence. In 2017, Health Promotion Clinic, Health Promotion Center Region 1 Chiang Mai had developed the "DPAC plus" model, focusing on eating behavior and physical activity, integrating with regular clinical practice (Routine Practice).

The purpose of this study was to compare the changes in blood glucose levels among patients with pre-diabetes as impaired fasting glucose (IFG) between DPAC plus and Routine Practice group. This study is a retrospective analytic study, using database by medical records between December 2019 and September 2017. There were 295 patients included to this study. The average age of the patients was 57.51 years old. Body mass index were mostly overweighed. There were no statistically significant differences in the change of blood glucose levels between both groups.

The improvement of blood glucose levels in all of IFG group was 61.36% compared with intervention review for improving IFG that got result 50-70% (62.24% and 59.60% in Routine Practice and DPAC Plus, respectively). Quality research in Routine practice process is suggested for getting a key success and developing another intervention appropriate for the specific context of the IFG or risk group."